

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей Закон визначає правові та організаційні засади схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, особливості підготовки до реєстрації, реєстрації, використання та захисту географічних зазначень для сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та харчових продуктів, здійснення контролю щодо таких географічних зазначень, а також правові засади охорони традиційних гарантованих особливостей, включаючи підготовку до реєстрації, реєстрацію, використання, захист та контроль.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) експертна комісія - комісія, утворена спеціально уповноваженим органом з метою дослідження та погодження специфікацій товарів, заявок на реєстрацію традиційних гарантованих особливостей;

2) етап виробництва - виготовлення (видобування), переробка, приготування сільськогосподарської продукції або харчових продуктів;

3) єдиний документ - документ щодо географічного зазначення, що містить основні положення специфікації та опис взаємозв'язку товару з географічним середовищем чи географічним місцем походження товару;

4) заявка - сукупність документів, необхідних для реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості;

5) заявник - об'єднання осіб або особа, що звернулися за погодженням специфікації для подання заявки на реєстрацію географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості та/або подали відповідну заявку;

6) маркування - слова, описи, знаки для товарів і послуг (торговельні марки), графічні зображення або символи, що стосуються сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та харчових продуктів, які розміщуються на будь-якій упаковці, етикетці (стікері), кольєретці, а за відсутності упаковки - у документі або повідомленні, що супроводжують відповідний товар або посилаються на нього;

7) НОІВ - Національний орган інтелектуальної власності у значенні, що вживається в [Законі України](#) "Про правову охорону географічних зазначень";

8) об'єднання осіб - сукупність двох і більше осіб незалежно від її організаційно-правової форми або складу;

9) оператор ринку - фізична чи юридична особа, яка є виробником (виготовлювачем або переробником) сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та/або харчових продуктів, або будь-яка інша особа, яка заявляє про себе як про виробника і здійснює первинне виробництво, виробництво сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та/або харчових продуктів. До операторів ринку також належать особи, які провадять діяльність з метою або без мети отримання прибутку та здійснюють обіг сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та/або харчових продуктів (розповсюджувачі), а також особи, які здійснюють зберігання для зазначених цілей;

10) орган сертифікації - підприємство, установа, організація або їх структурний підрозділ, що здійснює діяльність з сертифікації відповідно до цього Закону;

11) перелік користувачів - сукупність відомостей про операторів ринку, які використовують географічні зазначення або традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, а також особливі показники якості, що подаються відповідними операторами ринку до спеціально уповноваженого органу, узагальнюються і оприлюднюються ним в електронній формі;

12) перероблений харчовий продукт - харчовий продукт, одержаний переробкою непереробленого харчового продукту, під якою розуміють будь-який процес, що істотно змінює первинний харчовий продукт, у тому числі нагрівання, коптіння, консервування, дозрівання, сушіння, маринування, екстракція, екструзія або комбінація зазначених процесів. Допускається наявність у переробленому харчовому продукті інгредієнтів, необхідних для переробки або надання продукту особливих характеристик;

13) Реєстр - Державний реєстр географічних зазначень України;

14) Реєстр органів сертифікації - відомості про органи сертифікації, уповноважені на здійснення сертифікації товару відповідно до цього Закону;

15) Реєстр традиційних гарантованих особливостей - Державний реєстр традиційних гарантованих особливостей, що ведеться спеціально уповноваженим органом в електронній формі;

16) реєстрація - державна реєстрація географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості;

17) сертифікація - процес перевірки товару на відповідність специфікації товару, щодо якого зареєстроване географічне зазначення або традиційна гарантована особливість;

18) спеціально уповноважений орган - визначений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, державну політику у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, наділений повноваженнями щодо погодження специфікації товару і змін до неї та контролю особливих якостей чи інших характеристик товарів, щодо яких використовуються географічні зазначення, традиційні гарантовані особливості та інші схеми якості, а також визначення меж географічних місць, з якими пов'язані такі особливі якості чи інші характеристики, та виробників зазначених товарів у межах цих географічних місць;

19) специфікація товару - сукупність відомостей про сільськогосподарську продукцію (сільськогосподарський товар) або харчовий продукт, щодо якого використовується географічне зазначення або традиційна гарантована особливість;

20) специфічний характер товару - характерні особливості виробництва, що дають змогу чітко відрізнити товар від інших подібних товарів тієї самої категорії;

21) схеми якості - встановлені цим Законом засади визнання, правової охорони та застосування географічних зазначень, назв місця походження товару, традиційних гарантованих особливостей, а також щодо застосування гірських продуктів та інших особливих показників якості;

22) традиційна гарантована особливість - найменування, яке ідентифікує сільськогосподарську продукцію (сільськогосподарський товар) або харчовий продукт, що відповідає одночасно таким ознакам: має особливі характеристики, що дають змогу чітко відрізнити його від інших продуктів цього ж виду у результаті використання традиційних інгредієнтів, традиційного складу інгредієнтів та/або традиційної технології виробництва/переробки; використовується у виробництві та/або відповідає специфікаціям товару, що існували протягом не менше 30 років до набрання чинності цим Законом; відповідає критеріям для надання правової охорони згідно із цим Законом.

Інші терміни вживаються в цьому Законі у значенні, наведеному в законах України ["Про правову охорону географічних зазначень"](#), ["Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів"](#), ["Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин"](#) та чинних міжнародних договорах України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на сільськогосподарську продукцію, харчові продукти, призначені для споживання людиною, а також на інші споріднені з ними товари, зазначені у таких групах УКТ ЗЕД згідно із [Законом України "Про Митний тариф України"](#):

1) [групи 01-04](#) розділу I;

2) [група 05](#) розділу I (тільки товарна підкатегорія 0504 00 00 00, товарна позиція 0511, а саме кишки, сечові міхури та шлунки тварин, цілі та шматками, крім риб'ячих, свіжі, охолоджені, морожені, солоні або у розсолі, сушені або копчені; продукти тваринного походження, в іншому місці не зазначені; мертві тварини [групи 01](#) або [03](#), непридатні для вживання);

3) [групи 06-13](#) розділу II;

4) [група 15](#) розділу III (тільки товарні позиції 1501, 1502, 1504, 1507, 1509, 1512, 1517, товарна позиція 1503 00, а саме жир свинячий (включаючи лярд) і жир свійської птиці, крім жиру товарної позиції 0209 або 1503; жир великої рогатої худоби, овечий або козячий, крім жиру товарної позиції 1503; лярд-стеарин, лярд-ойль, олеостеарин, олеомаргарин (олео-ойль) і тваринне масло, неемульговані, незмішані, не приготовлені іншим способом; жири і масла та їх фракції, з риби або морських ссавців, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу; олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу: олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу; олія оливкова та її фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу; маргарин; харчові суміші або продукти з тваринних і рослинних жирів, масел та олій або їх фракцій, крім харчових жирів, масел чи олій та їх фракцій товарної позиції 1516);

5) [група 16](#) розділу IV;

6) [група 17](#) розділу IV (крім товарної позиції 1704: кондитерські вироби з цукру (включаючи білий шоколад) без вмісту какао);

7) [група 18](#) розділу IV (тільки товарні підкатегорії 1801 00 00 00 - какао-боби, цілі або розмелені, сирі або смажені, 1802 00 00 00 - шкаралупи, шкірки (лушпайки) та інші відходи какао);

8) [група 20](#) розділу IV;

9) [група 22](#) розділу IV (крім вод мінеральних природних товарної підпозиції 2201 10, товарних позицій 2204, 2205, 2207, 2208);

10) [група 23](#) розділу IV;

11) [група 24](#) розділу IV (тільки товарна позиція 2401: тютюнова сировина; тютюнові відходи);

12) [група 45](#) розділу IX (тільки товарна позиція 4501: натуральний корок, необроблений або начорно оброблений; відходи корка; подрібнені, гранульовані або мелені);

13) [група 53](#) розділу XI (тільки товарна позиція 5301 та 5302: волокно лляне, оброблене чи необроблене, але непрядене; пачоси та відходи льону (включаючи прядильні відходи та обтіпану сировину); волокно конопляне, необроблене або оброблене, але непрядене; пачоси та відходи конопель (включаючи прядильні відходи та обтіпану сировину);

14) шоколад та інші продукти на основі шоколаду; хліб, готові продукти із зерна, зернових культур, борошна, зокрема торти, тістечка, печиво, борошняні кондитерські вироби; напої на основі рослинних екстрактів; вироби з макаронного тіста, сіль; камеді, смоли природні; порошок гірчиці та готова гірчиця; сіно; ефірні олії; корок; кошениль; квіти і декоративна зелень; бавовна; вовна; рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; волокно лляне, обтіпане; шкури необроблені, шкіра вичинена; натуральне хутро; пір'я.

2. Відносини між органами виконавчої влади, операторами ринку харчових продуктів та споживачами харчових продуктів щодо порядку забезпечення безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, що виробляються, перебувають в обігу, ввозяться (пересилаються) на митну територію України та/або вивозяться (пересилаються) з неї, регулюються окремим законом.

Стаття 3. Законодавство про захист прав та застосування схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів

1. Законодавство про правові та організаційні засади схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, особливості правової охорони географічних зазначень в Україні для сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів) та харчових продуктів, правової охорони традиційних гарантованих особливостей складається із [Закону України "Про правову охорону географічних зазначень"](#), цього Закону та інших актів законодавства, що видаються відповідно до нього.

2. Якщо цим Законом встановлено інші правила, ніж передбачені [Законом України "Про правову охорону географічних зазначень"](#), застосовуються положення цього Закону з урахуванням сфери його дії.

3. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Повноваження спеціально уповноваженого органу в сфері дії цього Закону

1. Спеціально уповноважений орган відповідно до цього Закону:

1) розробляє та приймає нормативно-правові акти в межах повноважень, визначених цим Законом;

2) утворює експертну комісію та забезпечує її функціонування;

3) забезпечує погодження специфікації товару та внесення змін до неї;

4) організовує приймання заявок на традиційні гарантовані особливості, їх дослідження, державну реєстрацію, опублікування відомостей про традиційні гарантовані особливості;

5) забезпечує здійснення контролю особливих якостей чи інших характеристик товарів, щодо яких використовуються географічні зазначення та традиційні гарантовані особливості;

6) забезпечує внесення органів із сертифікації до Реєстру органів сертифікації, а також ведення цього реєстру;

7) забезпечує визначення меж географічних місць, з якими пов'язані такі особливі якості чи інші характеристики, та виробників зазначених товарів у межах відповідних географічних місць;

8) забезпечує формування та ведення переліку користувачів та Реєстру традиційних гарантованих особливостей;

9) звертається до національного органу України з акредитації щодо встановлених фактів порушень органом сертифікації з метою вжиття цим органом відповідних заходів, передбачених законодавством України у сфері акредитації;

10) взаємодіє із Національним органом інтелектуальної власності (далі - НОІВ) щодо здійснення повноважень відповідно до цього Закону;

11) затверджує вимоги до національного символу та правила його використання;

12) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Стаття 5. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, у сфері дії цього Закону

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів:

1) здійснює державний контроль за дотриманням операторами ринку законодавства у сфері дії цього Закону, державний контроль за діяльністю органів сертифікації у сфері дії цього Закону;

2) звертається до спеціально уповноваженого органу з письмовим вмотивованим клопотанням щодо розгляду питання про виключення органу

сертифікації з Реєстру органів сертифікації або про виключення відомостей з переліку користувачів;

3) аналізує та веде статистику дотримання операторами ринку законодавства у сфері дії цього Закону;

4) розробляє заходи щодо підвищення ефективності дотримання операторами ринку законодавства у сфері дії цього Закону;

5) надає звітність у вигляді статистичної інформації щодо дотримання операторами ринку законодавства у сфері дії цього Закону на вимогу центрального органу виконавчої влади, що формує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів у сфері дії цього Закону;

б) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Розділ II. ПІДГОТОВКА ДО РЕЄСТРАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

Стаття 6. Географічні зазначення як схема якості, види та критерії визнання

1. Для географічних зазначень та назв місць походження товару сільськогосподарської продукції або харчових продуктів схемами якості є схеми, що включають визначені [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень" та цим Законом засади визнання, правової охорони і застосування географічних зазначень та назв місця походження товару, що встановлені для забезпечення уніфікованої охорони найменувань як об'єктів права інтелектуальної власності та інформування споживачів про особливості товару, що формують його додану вартість.

2. Для цілей цього Закону як схему якості для назви місця походження товару виділяють, надають правову охорону та використовують найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця, як частини країни, населеного пункту, місцевості тощо, або, у виняткових випадках, країни.

Найменування, що ідентифікує товар, визнається назвою місця походження товару, якщо товар, який походить з цього географічного місця, має особливі якості або властивості, виключно або головним чином обумовлені конкретним географічним середовищем з притаманними йому природними і людськими факторами, за умови що всі етапи його виробництва (виготовлення (видобування) та/або переробка та/або приготування) здійснюються на визначеній географічній території, а також у випадках, встановлених абзацами [третім](#) і [четвертим](#) цієї частини.

Назва географічного місця виробництва визнається назвою місця походження товару, якщо сировина для виробництва товару походить з цього географічного місця або з іншого географічного місця, за умови що інше географічне місце виробництва (видобування) сировини визначене, існують

спеціальні умови виробництва (видобування) такої сировини, встановлено контроль за їх дотриманням або якщо назву місця походження відповідного товару визнано в країні походження до 1 травня 2004 року. Для цілей цього пункту сировиною вважаються лише живі тварини, м'ясо та молоко.

Найменування товару тваринного походження визнається назвою місця походження, незважаючи на використання при його виробництві кормів для тварин з іншого географічного місця, ніж географічне місце виробництва товару, за умови незмінності особливих якостей або характеристик товару, виключно або головним чином обумовлених конкретним географічним середовищем, і якщо кількість такої сировини не перевищує 50 відсотків у сухій речовині на рік. Додаткові вимоги щодо сировини та кормів для тварин затверджуються спеціально уповноваженим органом.

3. Для цілей цього Закону як схему якості для географічного зазначення виділяють, надають правову охорону та використовують найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця (країни, регіону як частини країни, населеного пункту, місцевості тощо) та має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, обумовлені головним чином географічним місцем його походження.

4. Найменування визнається географічним зазначенням або назвою місця походження товару, якщо на нього не поширюються критерії для невизнання найменування товару географічним зазначенням.

5. Допускається визнання географічним зазначенням найменування, повністю або частково омонімічного із зареєстрованим в Україні географічним зазначенням, за умови добросовісного місцевого і традиційного використання та якщо таке використання виключає можливість іншого тлумачення і введення в оману споживачів щодо дійсного походження товару. Омонімічні географічні зазначення реєструються за наявності під час використання відмінності між цим зазначенням та раніше зареєстрованим географічним зазначенням без надання переваги одному з виробників товару та за умови виключення можливості введення в оману споживачів. Не реєструється омонімічне зазначення, яке правильно вказує на географічне місце виробництва товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар вироблено в іншому географічному місці.

Стаття 7. Критерії для невизнання найменування товару географічним зазначенням

1. Найменування товару не може бути визнане географічним зазначенням і визнається таким, що має підстави для відмови в наданні правової охорони, якщо таке найменування:

- 1) не відповідає умовам, визначеним [статтею 6](#) цього Закону;
- 2) суперечить публічному порядку, принципам гуманності та моралі;

3) є назвою, що стала видовою;

4) правильно вказує на географічне місце виготовлення товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар виготовлено в іншому географічному місці; омонімічна назва, яка призводить до оманливого враження у споживача, що товар походить з іншої території, не повинна бути зареєстрована, навіть якщо назва точно відповідає фактичній території, регіону чи місцю походження відповідного товару;

5) включає або відтворює назву сорту рослин чи породи тварин, що може ввести в оману споживачів щодо дійсного походження товару. Цей пункт не застосовується у разі, якщо:

товар містить або походить від відповідного сорту рослин або породи тварин;
споживачі не вводяться в оману;

використання назви сорту рослин або породи тварин є добросовісним;

виробництво та продаж товару поширилися за межі його географічного місця походження до дати подання заявки на реєстрацію географічного зазначення;

б) є тотожним або схожим настільки, що його можна сплутати з торговельною маркою, права на яку визнані в Україні, якщо, зважаючи на репутацію, відомість і тривалість використання зазначеної торговельної марки, така правова охорона може ввести в оману споживачів щодо справжності товару.

2. Цим Законом правова охорона не надається географічному зазначенню, пов'язаному з географічним місцем в іноземній державі, якщо права на таке зазначення або інше позначення, що за своїм змістом відповідає поняттю географічного зазначення, не охороняються у відповідній іноземній державі.

Стаття 8. Взаємозв'язок з торговельними марками

1. Якщо зареєстроване географічне зазначення міститься у заявці на видачу свідоцтва України на торговельну марку або у свідоцтві на торговельну марку, це є підставою для відмови в наданні правової охорони торговельній марці або підставою для визнання відповідного свідоцтва на торговельну марку недійсним у порядку, передбаченому законодавством, за умови що заявку на видачу свідоцтва України на торговельну марку подано після дня подання заявки на реєстрацію географічного зазначення або дня надання йому правової охорони в Україні, торговельна марка і географічне зазначення заявлені для ідентичних або споріднених товарів або наявні інші фактори, що можуть ввести в оману споживачів.

2. Реєстрація географічного зазначення не може бути підставою для визнання недійсним свідоцтва на торговельну марку або для відмови в реєстрації торговельної марки, якщо власник свідоцтва України на торговельну марку або заявник торговельної марки розпочав добросовісне використання такої торговельної марки до дня подання на реєстрацію заявки на географічне

зазначення, і фактичні обставини такого використання виключають можливість введення споживача в оману щодо товару або його виробника. За таких обставин використання визначених цією частиною географічних зазначень та торговельних марок допускається.

Стаття 9. Право на підготовку, складання специфікації для подання заявки на географічне зазначення

1. Право на підготовку, складання специфікації для подання заявки на географічне зазначення має об'єднання осіб, більшість з яких є виробниками або переробниками товару, зокрема, якщо половина або більше осіб з такого об'єднання в зазначеному географічному місці виробляють товар та/або видобувають та/або переробляють сировину для товару, особлива якість, репутація чи інші характеристики якого обумовлені зазначеним географічним місцем.

2. Як виняток одна фізична або юридична особа має право згідно з частиною першою статті 9 цього Закону за умови додержання одночасно таких умов:

вона є єдиним виробником, який у цьому географічному місці виробляє товар та/або видобуває та/або переробляє сировину для товару і бажає подати заявку на реєстрацію географічного зазначення;

географічна територія, на якій здійснюється виробництво (видобування) та/або переробка та/або приготування товару, має характеристики, які істотно відрізняються від прилеглих територій, або характеристики товару відрізняються від товарів, вироблених на прилеглих територіях, та/або від характеристик подібних товарів на ринку.

3. Декілька заявників з різних країн мають право реалізовувати права, встановлені частиною першою цієї статті, спільно щодо найменування, яке позначає транскордонне географічне місце. Такі права реалізуються шляхом подання відповідних документів іноземними заявниками до НОІВ безпосередньо або через органи відповідної іноземної держави.

Стаття 10. Особливості підготовки заявки на реєстрацію географічного зазначення

1. Підготовка заявки на реєстрацію географічного зазначення включає підготовку заяви про реєстрацію географічного зазначення, специфікації або документа, що її замінює (для іноземних заявників), єдиного документа, погодження специфікації.

Стаття 11. Підготовка заяви про реєстрацію географічного зазначення

1. Заяву про реєстрацію географічного зазначення готує об'єднання осіб або особа, які мають право відповідно до статті 9 цього Закону, за формою та відповідно до правил, що затверджені центральним органом виконавчої влади,

що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. Заява подається лише щодо одного найменування, яке заявляється на реєстрацію. Допускається подання на реєстрацію щодо кількох відмінних товарів, якщо такі товари є відмінними при введенні в цивільний обіг або вважаються різними товарами для споживачів, за умови що відповідність критеріям надання правової охорони буде доведено щодо кожного товару окремо.

Стаття 12. Підготовка специфікації товару

1. Специфікацію товару складає об'єднання осіб або особа, які мають право відповідно до [статті 9](#) цього Закону.

2. Специфікація товару має містити такі відомості:

1) найменування, що заявляється на реєстрацію як назва місця походження товару або географічне зазначення, за формою та мовою, що використовуються під час її застосування, або мовою, що історично використовувалася для маркування товару на відповідній географічній території, із наведенням транслітерації найменування латиницею та зазначенням схеми якості, згідно з якою подається заявка;

2) назву та опис товару, в тому числі відомості про сировину та основні характеристики товару (фізичні, хімічні, мікробіологічні, органолептичні тощо);

3) межі географічного місця, в якому виробляється товар, і, якщо це доречно, про територію виробництва сировини, якщо вона є більшою за територію виробництва товару або іншою, ніж така територія. Географічна територія має бути визначена якнайточніше, із максимально можливим посиленням на фізичні або адміністративні межі, із посиленням на загальноприйнятну систему координат або на істотні топографічні ознаки, характеристики навколишнього природного середовища (геологічні ознаки, ґрунти басейни річок, ґрунтові води). У разі якщо заявляється найменування товару тваринного походження, зазначаються детальні правила походження і застосування кормів. Якщо передбачається застосування кормів, одержаних поза межами географічного місця, в якому виробляється товар, необхідно навести детальний опис такого застосування із зазначенням процентного відношення кормів (в сухій речовині на річній основі) з обґрунтованим поясненням неможливості застосування 100 відсотків кормів з географічного місця щодо незмінності якості або особливих характеристик товару при застосуванні такого раціону;

4) опис способу виробництва товару, в тому числі специфічних умов і незмінного місцевого способу виробництва товару (за наявності), та інформацію про пакування, якщо заявник прийме рішення та обґрунтує, що пакування товару має здійснюватися саме у визначеному географічному місці з метою збереження якості, гарантування справжності товару чи забезпечення контролю. Опис

способу виробництва товару має бути наведений точно і детально для забезпечення можливості відтворення будь-якою особою і виключно в межах способу, що застосовується на час складання специфікації товару. Історичні способи виробництва товару включаються до опису виключно у разі їх застосування на час складання специфікації товару;

5) відомості про взаємозв'язок особливої якості або інших характеристик товару з географічним середовищем або взаємозв'язок особливої якості, репутації або інших характеристик товару з його географічним місцем походження із точною вказівкою, на яких факторах (репутація, якість, інші характеристики товару) базується такий взаємозв'язок, з описом лише таких факторів і включенням, за необхідності, опису товару або способу його виробництва, що показують такий взаємозв'язок.

Щодо назви місця походження товару наводиться причинно-наслідковий зв'язок між якістю, характеристиками товару та географічним середовищем, з притаманними йому природним і людським факторами, включаючи, за необхідності, елементи опису товару або способу виробництва, що обґрунтовують такий зв'язок.

Щодо географічного зазначення наводиться причинно-наслідковий зв'язок між географічним походженням і якістю, репутацією або іншими характеристиками товару;

6) особливі правила нарізання, подрібнення, пакування та маркування товару, що є об'єктом заявки, з обґрунтуванням будь-яких обмежень;

7) докази походження товару (опис відомостей щодо товару, сировини, кормів для тварин та інших товарів, для яких вимагається походження з визначеного географічного місця), які має збирати, документально оформлювати і зберігати оператор ринку, що дають змогу ідентифікувати:

постачальника, кількість і походження всіх партій сировини та/або одержаного товару;

одержувача, кількість і місце призначення товару, що постачається під заявленим найменуванням;

відповідність кожної партії сировини відповідній партії товару, готового до реалізації на ринку;

8) найменування та місцезнаходження спеціально уповноваженого органу або за наявності органу сертифікації, що перевірятиме відповідність товару специфікації, із зазначенням їх відповідних повноважень щодо товару.

Стаття 13. Процедура погодження специфікації товару

1. З метою погодження специфікації товару об'єднання осіб або особа, що мають право на подання заявки, звертаються до спеціально уповноваженого органу з клопотанням про проведення процедури погодження, викладеним

українською мовою у довільній формі. До клопотання додається специфікація товару, що відповідає вимогам [статті 12](#) цього Закону, а також документальні підтвердження наведених у специфікації товару відомостей, якими визнаються, зокрема, але не виключно: карти, мапи, плани місцевості, історична документація, у тому числі літературні джерела, технічні умови, регламенти, інша виробнича документація, результати фізичних, хімічних чи інших досліджень, відомості органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наукових установ, галузевих об'єднань, відомості про участь у конкурсах і змаганнях, відомості про обсяг реалізації відповідних товарів, зразки маркування тощо.

Якщо подається для погодження змінена специфікація товару щодо географічного зазначення, зареєстрованого або поданого на реєстрацію, додатково подаються відомості про відповідну заявку або свідоцтво, копія попередньої погодженої специфікації товару і рішення спеціально уповноваженого органу про її погодження, документи, що обґрунтовують наявність права на подання клопотання про внесення змін до специфікації. Подання неповного пакета документів для погодження специфікації товару (або внесення змін) є підставою для повернення отриманих документів без розгляду протягом 10 робочих днів з дня їх одержання.

2. Для проведення процедури погодження специфікації товару спеціально уповноваженим органом, а також для виконання інших функцій, передбачених цим Законом, утворюється експертна комісія, до складу якої входять представники спеціально уповноваженого органу, органів місцевого самоврядування, наукових установ, об'єднань, виробників. Склад експертної комісії, положення про неї, вимоги до специфікації товару та до процедури її погодження затверджуються спеціально уповноваженим органом.

3. Експертна комісія проводить дослідження повноти та обґрунтованості специфікації товару, а також її відповідності умовам зазначеної в ній схеми якості в частині:

1) відповідності об'єднання осіб або особи, яка звернулася за погодженням, критеріям, визначеним [статтею 9](#) цього Закону;

2) належності товару, щодо якого складено специфікацію товару, до сільськогосподарської продукції або харчових продуктів, на які поширюється дія цього Закону;

3) відповідності найменування, щодо якого складено специфікацію товару, критеріям, визначеним [статтею 6](#) цього Закону;

4) наявності особливих якостей та інших властивостей товару, щодо якого складено специфікацію товару, повноти, достатності та точності їх визначення. Такими особливими якостями та іншими властивостями вважаються, зокрема, смак, колір, запах або комбінація таких показників;

5) можливості відтворення будь-якою особою способів, методів та прийомів, викладених у специфікації товару, з метою виробництва товару, що відповідає специфікації;

6) правильності визначення меж географічного району, в яких виникли особливі якості або інші характеристики, зазначені у специфікації товару.

4. Дослідження, за необхідності, включає фактичне дослідження на місці викладених у специфікації товару відомостей, що розуміє під собою дослідження географічного місця, потужностей, на яких здійснюється виробництво товару, щодо якого складено специфікацію.

Особа, яка звернулася за погодженням специфікації товару, зобов'язана забезпечити можливість проведення такого дослідження в порядку, встановленому у вимогах до специфікації товару, та відповідно до процедури її погодження, що затверджується спеціально уповноваженим органом.

У разі незабезпечення можливості проведення дослідження та недостатності викладених у специфікації товару відомостей для прийняття обґрунтованого рішення експертна комісія має право залишити специфікацію товару без розгляду.

5. Якщо для погодження специфікації товару необхідні додаткові матеріали або пояснення, експертна комісія має право надіслати заявнику запит щодо їх надання у визначений строк, що становить не менше одного місяця з дня направлення запиту, а строк проведення дослідження специфікації продовжується на відповідний період.

6. У ході дослідження специфікації товару об'єднання осіб або особа, які звернулися за погодженням, мають право подати клопотання про виправлення очевидних граматичних, арифметичних чи інших помилок в ній, про внесення до специфікації товару незначних змін або про її відкликання.

У разі якщо за результатами розгляду клопотання про внесення змін до непогодженої специфікації товару буде встановлено, що зміни є значними, клопотання про погодження специфікації товару повертається заявнику без розгляду, а заявник має право звернутися із клопотанням про погодження специфікації повторно.

7. Дослідження специфікації товару має бути розпочате не пізніше ніж через 10 робочих днів з дня одержання спеціально уповноваженим органом клопотання про погодження специфікації товару і має бути завершене протягом трьох місяців після отримання клопотання про погодження специфікації товару, з урахуванням можливості продовження зазначеного строку відповідно до [частини п'ятої](#) статті 13 цього Закону.

Дослідження специфікації товару завершується складанням протоколу експертної комісії про погодження специфікації або про відмову в її погодженні.

На підставі протоколу експертної комісії про погодження специфікації спеціально уповноваженим органом оформлюється лист-погодження специфікації, невід'ємним додатком до якого є примірник специфікації товару, на якому проставляється гриф погодження із зазначенням дати та номера листа-погодження.

На підставі протоколу експертної комісії про відмову в погодженні специфікації товару спеціально уповноважений орган письмово повідомляє заявника про відмову у погодженні специфікації з обов'язковим наведенням переліку недоліків такої специфікації, рекомендацій щодо їх усунення та зазначенням причин для відмови у погодженні специфікації.

8. У разі відмови у погодженні специфікації товару особа має право звернутися за погодженням специфікації товару повторно після усунення недоліків, викладених у рішенні спеціально уповноваженого органу про відмову в погодженні специфікації товару. У разі повторного надходження специфікації товару, в якій не усунуто недоліки, клопотання про погодження такої специфікації товару залишається без розгляду.

9. Погоджена специфікація підлягає опублікуванню в порядку та строки, визначені [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень".

Стаття 14. Зміни до погодженої специфікації товару

1. До погодженої специфікації товару допускається внесення незначних або значних змін:

1) з ініціативи заявника географічного зазначення - після дати подання заявки на реєстрацію географічного зазначення, але не пізніше дати затвердження НОІВ рішення про державну реєстрацію географічного зазначення, або після внесення до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення;

2) за ініціативою органів державної влади та органів місцевого самоврядування або будь-яких інших заінтересованих осіб, або об'єднання осіб, які відповідають вимогам [статті 9](#) цього Закону, за умови подання документів, що підтверджують наявність права на подання заяви про внесення змін, - після внесення до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення.

2. Зміни вважаються незначними, якщо вони:

1) не належать до істотних характеристик товару (фізичних, хімічних, органолептичних характеристик), за виключенням характеристик товару, необов'язковість яких обумовлена специфікацією товару;

2) не змінюють взаємозв'язок між якістю або іншими характеристиками товару та географічним середовищем;

3) не змінюють географічного зазначення або його частини;

4) не змінюють межі географічного місця, за виключенням зміни найменування географічного місця в результаті перейменування;

5) не спричиняють посилення обмежень у цивільному обігу товару або сировини для нього.

Внесення незначних змін не потребує застосування процедури повторного погодження специфікації.

3. Значними є зміни, що не належать до змін, визначених частиною другою цієї статті. Значні зміни вносяться за умови обов'язкового застосування процедури погодження специфікації товару, передбаченої статтею 13 цього Закону, крім випадків внесення тимчасових змін до специфікації, у разі застосування державними органами обов'язкових санітарних або фітосанітарних заходів.

Тимчасові зміни до специфікації у разі застосування державними органами обов'язкових санітарних або фітосанітарних заходів вносяться в порядку, встановленому для незначних змін, з обов'язковим поданням документальних підтверджень застосування державними органами обов'язкових санітарних або фітосанітарних заходів.

Не допускається внесення до специфікації товару змін, що призводять до зміни найменування, захищеного як географічне зазначення. Допускаються зміни щодо способу виробництва товару з урахуванням науково-технічного прогресу або перегляду меж географічного місця, в якому виробляється товар, території виробництва сировини, якщо вона є більшою за територію виробництва товару або іншою, ніж така територія.

4. Заява про внесення змін до погодженої специфікації товару подається до НОІВ і має містити:

1) відомості про географічне зазначення, якого стосуються такі зміни;

2) погоджену специфікацію товару, в якій враховано зміни, - у разі подання заяви про внесення значних змін, або специфікацію, в якій враховано зміни, разом із копією первинної погодженої специфікації товару - в разі подання заяви про внесення незначних змін;

3) у разі подання заяви про внесення змін до специфікації товару іншою особою, ніж заявник географічного зазначення або органи державної влади та органи місцевого самоврядування, - документи, що підтверджують право на подання заяви про внесення змін, якими вважаються документи, які підтверджують наявність у особи, що звернулася із заявою про внесення змін, права на використання географічного зазначення.

5. У разі подання заяви про внесення змін до специфікації товару після внесення до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення іншою особою, ніж заявник відповідної заявки на географічне зазначення, заявник, який

подавав заявку на таке географічне зазначення, обов'язково повідомляється про надходження такої заяви і має право направити до НОІВ повідомлення про своє ставлення до заяви про внесення змін у письмовій довільній формі протягом одного місяця з моменту одержання такого повідомлення. У разі незгоди заявника відповідної заявки на географічне зазначення із внесенням змін до специфікації товару рішення НОІВ є остаточним, із додержанням встановленого частиною шостою цієї статті порядку прийняття такого рішення.

6. Заява про внесення змін до погодженої специфікації товару розглядається НОІВ у порядку, визначеному Законом України "Про правову охорону географічних зазначень" з урахуванням положень цього Закону. Остаточне рішення про внесення змін приймається на підставі рішення спеціально уповноваженого органу про погодження зміненої специфікації товару, якщо зміни зумовлюють необхідність погодження зміненої специфікації.

7. Змінена погоджена специфікація товару підлягає опублікуванню в порядку, визначеному Законом України "Про правову охорону географічних зазначень", протягом одного місяця після прийняття НОІВ рішення про внесення змін до погодженої специфікації товару.

Стаття 15. Підготовка документа, що замінює специфікацію, іноземними особами та особами без громадянства

1. Іноземні особи та особи без громадянства замість специфікації товару разом із заявкою подають документи, що підтверджують правову охорону заявленого географічного зазначення у відповідній іноземній державі або набуття прав на таке зазначення на підставі добросовісного використання, якщо це передбачено законодавством відповідної іноземної держави. Такі документи мають відповідати вимогам, передбаченим частиною другою статті 12 цього Закону.

2. Передбачені частиною першою цієї статті документи подаються іноземною мовою, за умови що їх переклад на українську мову буде подано до НОІВ не пізніше двох місяців з дня подання заявки.

3. У разі якщо надані іноземними особами або особами без громадянства документи не відповідають вимогам, передбаченим частиною другою статті 12 цього Закону, для забезпечення можливості здійснення спеціально уповноваженим органом контролю особливих якостей чи інших характеристик товару заявнику пропонують надати специфікацію товару, погоджену спеціально уповноваженим органом. Протягом двох місяців після одержання такої пропозиції заявник подає до НОІВ копію поданого до спеціально уповноваженого органу клопотання, що є підставою для зупинення розгляду заявки на строк, передбачений цим Законом для процедури погодження специфікації товару.

У разі ненадання такого клопотання або ненадання рішення спеціально уповноваженого органу про погодження специфікації товару вважається, що заявником не подано документ, що замінює специфікацію товару.

Стаття 16. Підготовка єдиного документа

1. Єдиний документ - це документ, передбачений частиною четвертою статті 10 Закону України "Про правову охорону географічних зазначень", що складається в обсязі, як правило, не більше 2,5 тисячі слів, містить основні положення специфікації товару та в якому зазначаються:

1) заявлене найменування із зазначенням схеми якості, за якою заявляється географічне зазначення;

2) назва товару;

3) опис товару, достатній для його ідентифікації, викладений із застосуванням визначень, стандартів, одиниць виміру, що застосовуються для товарів відповідного виду, але без включення технічних характеристик, притаманних усім товарам відповідного виду або обов'язкових для всіх товарів такого виду згідно з чинним законодавством. Для товарів тваринного походження наводять опис кормів, а для оброблених товарів - сировини. Якщо заявляється назва місця походження товару, додають підтвердження, що корми та сировина походять з відповідного географічного місця, а в разі застосування кормів або сировини, що походять з іншого географічного місця, наводять детальний опис таких виключень з їх обґрунтуванням. Якщо заявляється географічне зазначення, вказують характеристики або обмеження щодо походження сировини з обґрунтуванням таких обмежень відповідно до статті 6 цього Закону та обґрунтуванням взаємозв'язку товару з географічним середовищем чи географічним місцем походження товару;

4) специфічні етапи виробництва, що здійснюються у визначеному географічному місці, з обґрунтуванням обмежень або виключень;

5) особливі правила нарізання, подрібнення, пакування та маркування товару, що є об'єктом заявки, з обґрунтуванням обмежень;

б) точне визначення географічного місця, за можливості - з наведенням мапи меж географічного місця;

7) опис взаємозв'язку товару з географічним середовищем або географічним місцем походження товару із зазначенням факторів (репутація, якість, інші характеристики товару), на яких базується такий взаємозв'язок, з описом виключно таких факторів і включенням, за необхідності, опису товару або способу його виробництва, що показують такий взаємозв'язок. Щодо назви місця походження товару наводиться причинно-наслідковий зв'язок між якістю, характеристиками товару та географічним середовищем, з притаманними йому природним і людським факторами, включаючи, за необхідності, елементи опису товару або способу виробництва, що обґрунтовують такий зв'язок. Щодо

географічного зазначення наводиться причинно-наслідковий зв'язок між географічним походженням і якістю, репутацією або іншими характеристиками товару;

8) посилання на джерело, в якому публікується специфікація товару.

2. Форма єдиного документа і вимоги до його заповнення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 17. Завершення підготовки до реєстрації. Подання заявки

1. Після завершення підготовки до реєстрації заявник подає до НОІВ заявку, що містить заяву про реєстрацію географічного зазначення, погоджену специфікацію та єдиний документ, у строк не більше трьох місяців з дня погодження специфікації товару та в порядку, визначеному [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень".

Стаття 18. Реєстрація в іноземних державах

1. Реєстрація географічного зазначення, пов'язаного із географічним місцем у межах території України, в іноземних державах здійснюється після реєстрації географічного зазначення в Україні.

2. Реєстрація географічних зазначень у Європейському Союзі здійснюється відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, або згідно з відповідним законодавством Європейського Союзу.

Розділ III. ТРАДИЦІЙНІ ГАРАНТОВАНІ ОСОБЛИВОСТІ

Стаття 19. Традиційні гарантовані особливості як схема якості

1. Традиційна гарантована особливість як схема якості застосовується з метою:

1) збереження традиційних методів виробництва та рецептур сільськогосподарського товару або харчового продукту шляхом сприяння виробникам традиційних продуктів у їх обігу на ринку та інформуванні споживачів про особливості їх традиційних рецептур і властивостей, що формують додану вартість;

2) забезпечення належного захисту найменувань таких традиційних продуктів шляхом їх реєстрації як традиційних гарантованих особливостей;

3) підтримки виробників традиційних продуктів у сприянні їх продажу та інформування споживачів щодо характеристик та особливостей такого продукту.

Стаття 20. Критерії для визнання найменування товару традиційною гарантованою особливістю

1. Правова охорона надається найменуванню сільськогосподарської продукції (сільськогосподарського товару) або харчового продукту як традиційній гарантованій особливості, якщо на нього не поширюються критерії невизнання правової охорони, незалежно від наявності взаємозв'язку між таким найменуванням та певною географічною територією, якщо його традиційно використовують для позначення певного традиційного продукту або воно вказує на традиційний чи специфічний характер сільськогосподарського товару або харчового продукту або описує конкретний сільськогосподарський товар або харчовий продукт, який є результатом способу виробництва чи переробки або має склад, що відповідає традиційній практиці виробництва такого продукту або описує сільськогосподарський товар або харчовий продукт, вироблений із сировини чи інгредієнтів, що використовуються традиційно.

2. Зміни у пакуванні або способі маркування, що не змінюють особливі характеристики сільськогосподарського товару або харчового продукту, не впливають на його визначення як традиційної гарантованої особливості.

3. Допускається надання правової охорони найменуванню, що охороняється як традиційна гарантована особливість в іншій державі, за умови що у такому найменуванні буде зазначено "Вироблено відповідно до традицій", назву країни або її регіон.

Стаття 21. Критерії для невизнання найменування товару традиційною гарантованою особливістю

1. Найменування товару не визнається традиційною гарантованою особливістю і визнається таким, що має підстави для відмови в наданні правової охорони, якщо воно:

1) не відповідає умовам, визначеним [статтею 20](#) цього Закону;

2) суперечить публічному порядку, принципам гуманності та моралі;

3) є назвою, що стала видовою або відображає лише обов'язкові вимоги до найменування сільськогосподарського товару або харчового продукту або вимоги щодо сільськогосподарського товару або харчового продукту, передбачені чинним законодавством;

4) є тотожним або схожим настільки, що його можна сплутати з торговельною маркою, права на яку визнані в Україні, якщо, зважаючи на репутацію, відомість і тривалість використання зазначеної торговельної марки, така правова охорона може ввести в оману споживачів щодо справжності товару, або з раніше зареєстрованим або поданим на реєстрацію географічним зазначенням.

Стаття 22. Взаємозв'язок з торговельними марками

1. Якщо зареєстрована традиційна гарантована особливість міститься у заявці на видачу свідоцтва України на торговельну марку або у свідоцтві на

торговельну марку, це визнається підставою для відмови в наданні правової охорони торговельній марці або підставою для визнання відповідного свідоцтва на торговельну марку недійсним як таких, що є загальноновживаними для відповідних товарів, за умови що заявка на видачу свідоцтва України на торговельну марку подано після дня подання заявки на реєстрацію традиційної гарантованої особливості або дня надання йому правової охорони і якщо торговельна марка і традиційна гарантована особливість заявлені для ідентичних або споріднених товарів.

2. Реєстрація традиційної гарантованої особливості не може бути підставою для визнання недійсним свідоцтва на торговельну марку або для відмови в реєстрації торговельної марки, якщо власник свідоцтва України на торговельну марку або заявник торговельної марки розпочав добросовісне використання такої торговельної марки до дня подання на реєстрацію заявки на традиційну гарантовану особливість і фактичні обставини такого використання виключають можливість введення споживача в оману щодо товару або його виробника.

Стаття 23. Право на подання заявки

1. Право на подання заявки на реєстрацію традиційної гарантованої особливості мають об'єднання осіб, які виробляють сільськогосподарський товар або харчовий продукт, найменування якого заявляється як традиційна гарантована особливість, або, як виняток, одна фізична або юридична особа, за умови що така особа є єдиним виробником, який бажає подати заявку на реєстрацію традиційної гарантованої особливості.

2. Допускається подання заявки на реєстрацію традиційної гарантованої особливості спільно заявниками з декількох країн.

Стаття 24. Підготовка і подання заявки

1. Заявка на реєстрацію традиційної гарантованої особливості подається до спеціально уповноваженого органу заявником, який має право на подання заявки відповідно до [статті 23](#) цього Закону.

Заявка подається у паперовій або електронній формі за вибором заявника.

2. Заявка складається українською мовою та має містити:

1) заяву про реєстрацію, в якій необхідно вказати заявника, його місцезнаходження, найменування, запропоноване для реєстрації як традиційна гарантована особливість, зазначення сільськогосподарського товару або харчового продукту, щодо якого заявлено традиційну гарантовану особливість, а також документи, які підтверджують, що заявник або, якщо заявником є об'єднання осіб, принаймні один з учасників такого об'єднання є виробником товару, щодо якого стосується заявка;

2) специфікацію товару, щодо якого заявляється традиційна гарантована особливість.

3. Складання і подання заявки здійснюються відповідно до порядку, затвердженого спеціально уповноваженим органом.

4. Датою подання заявки є дата одержання спеціально уповноваженим органом заяви про реєстрацію традиційної гарантованої особливості, за умови наявності всіх відомостей та документів, передбачених частиною другою цієї статті.

5. Заявка щодо традиційної гарантованої особливості в межах іноземної держави подається іноземними заявниками безпосередньо до спеціально уповноваженого органу або через органи відповідної іноземної держави.

Стаття 25. Підготовка заяви про реєстрацію традиційної гарантованої особливості

1. Заява про реєстрацію традиційної гарантованої особливості подається за встановленою формою, що затверджується спеціально уповноваженим органом, і має містити заявлене як традиційна гарантована особливість найменування, товар, для якого воно заявляється, заявника (заявників), його (їхню) адресу.

2. Заява стосується лише одного найменування, яке заявляється на реєстрацію.

Стаття 26. Специфікація товару для реєстрації традиційної гарантованої особливості

1. Для реєстрації традиційної гарантованої особливості заявник готує специфікацію товару, якій має відповідати сільськогосподарський товар або харчовий продукт, що включає:

1) найменування, що заявляється на реєстрацію реєстрації як традиційна гарантована особливість, за формою та мовою, що використовуються під час її застосування, або мовою, що історично використовувалася для маркування товару на відповідній географічній території, із наведенням транслітерації найменування латиницею;

2) зазначення сільськогосподарського товару або харчового продукту, щодо якого заявлено традиційну гарантовану особливість;

3) зазначення однієї або кількох підстав для реєстрації, перелічених частиною першою статті 20 цього Закону, з відповідним обґрунтуванням наявності зазначеної підстави, для чого допускається використання історичних джерел, відомості органів державної влади та органів місцевого самоврядування, професійних об'єднань, об'єднаних територіальних громад тощо;

4) опис сільськогосподарського товару або харчового продукту, у тому числі його основних фізичних, хімічних, мікробіологічних або органолептичних характеристик, що вказують на специфічний характер відповідного традиційного продукту;

5) опис способу виробництва сільськогосподарського товару або харчового продукту, щодо якого заявлено традиційну гарантовану особливість, якого виробники повинні дотримуватися, у тому числі виду та характеристик сировини чи інгредієнтів, за виключенням суто технічних характеристик, притаманних усім продуктам аналогічного виду або зумовлених обов'язковими вимогами законодавства, в обсязі, достатньому для відтворення сільськогосподарського товару або харчового продукту будь-яким виробником; історичні способи зазначаються лише у випадку, якщо вони фактично застосовуються;

б) опис ключових елементів, які визначають традиційний характер сільськогосподарського товару або харчового продукту, якими вважаються основні незмінні характеристики сільськогосподарського товару або харчового продукту.

2. До специфікації традиційної гарантованої особливості додаються документальні підтвердження викладених у ній відомостей про наявність підстав для реєстрації традиційної гарантованої особливості, опису сільськогосподарського товару або харчового продукту та способу його виробництва.

Стаття 27. Розгляд заявки, дослідження специфікації та реєстрація традиційної гарантованої особливості

1. Заявка на реєстрацію традиційної гарантованої особливості розглядається спеціально уповноваженим органом відповідно до правил, затверджених спеціально уповноваженим органом.

2. Експертна комісія здійснює дослідження матеріалів заявки протягом двох місяців з дня встановлення подання заявки щодо:

1) відповідності поданих документів вимогам, встановленим [статтею 24](#) цього Закону;

2) відповідності сільськогосподарського товару або харчового продукту, щодо якого складено специфікацію традиційної гарантованої особливості, вимогам до сільськогосподарської продукції або харчових продуктів, на які поширюється дія цього Закону;

3) відповідності заявленого найменування умовам, передбаченим [статтею 20](#) цього Закону.

3. Дослідження, за необхідності, проводиться із виїздом на місце розташування потужностей, на яких здійснюється виробництво відповідного сільськогосподарського товару або харчового продукту. Заявник зобов'язаний забезпечити можливість і доступ експертної комісії для проведення такого дослідження. У разі незабезпечення можливості і доступу для проведення дослідження та недостатності викладених у специфікації традиційної гарантованої особливості відомостей для прийняття обґрунтованого рішення

експертна комісія складає висновок про невідповідність поданої заявки критеріям визнання.

4. Якщо для встановлення відповідності заявленого найменування умовам, передбаченим [статтею 20](#) цього Закону, необхідні додаткові матеріали та пояснення, експертна комісія має право надіслати заявнику запит щодо їх надання у визначений строк - не менше одного місяця та не більше двох місяців, а строк проведення дослідження специфікації традиційної гарантованої особливості продовжується на відповідний строк.

5. У ході дослідження заявник має право подати заяву про виправлення очевидних технічних помилок у матеріалах заявки, про внесення до специфікації традиційної гарантованої особливості незначних змін або про її відкликання.

6. Дослідження специфікації товару завершується складанням протоколу експертної комісії про погодження специфікації або відмову в її погодженні. На підставі протоколу експертної комісії про погодження специфікації спеціально уповноваженим органом оформлюється лист-погодження специфікації, невід'ємним додатком до якого є примірник специфікації товару, на якому проставляється гриф погодження із зазначенням дати та номера листа-погодження. На підставі протоколу експертної комісії про відмову в погодженні специфікації товару спеціально уповноважений орган письмово повідомляє заявника про відмову у погодженні специфікації з обов'язковим наведенням переліку недоліків специфікації, рекомендацій щодо їх усунення та зазначенням причин для відмови у погодженні специфікації.

7. У разі оформлення листа-погодження специфікації спеціально уповноважений орган забезпечує опублікування відомостей про заявку на своєму офіційному веб-сайті із зазначенням відомостей про традиційну гарантовану особливість, заявника, погодженої специфікації традиційної гарантованої особливості та строку для подання заперечень будь-якою зацікавленою особою, що не може становити більше трьох місяців з дня опублікування відомостей про заявку.

8. За подання заперечення сплачується збір у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Вимоги до заперечення, порядок його подання та розгляду визначаються спеціально уповноваженим органом. Заперечення подається разом із доказами надсилання його копії заявнику.

9. Заявник вправі інформувати спеціально уповноважений орган про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців з дня одержання його копії. Заявник має право спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

10. Заперечення задовольняється виключно в разі, якщо воно наводить обґрунтовані підстави невідповідності заявленого найменування критеріям надання правової охорони, встановленим цим Законом, або доводить, що застосування такого найменування є правомірним, загальновідомим та

економічно значущим для аналогічної сільськогосподарської продукції або харчових продуктів.

11. Заперечення розглядається експертною комісією протягом двох місяців після закінчення строку для подання заперечень. У разі якщо експертна комісія дійде висновку про наявність підстав для задоволення заперечення, спеціально уповноважений орган відмовляє у реєстрації традиційної гарантованої особливості. У разі якщо експертна комісія дійде висновку про відсутність підстав для задоволення заперечення або якщо заперечення відсутні, спеціально уповноважений орган приймає рішення про реєстрацію традиційної гарантованої особливості і вносить відомості про неї до Реєстру традиційних гарантованих особливостей.

12. До Реєстру традиційних гарантованих особливостей вносяться такі відомості про традиційну гарантовану особливість:

найменування, зареєстроване як традиційна гарантована особливість;

тип товару;

заявник;

посилання на публікацію специфікації.

Порядок ведення Реєстру традиційних гарантованих особливостей затверджується спеціально уповноваженим органом.

13. Після внесення до Реєстру традиційних гарантованих особливостей відомостей про реєстрацію традиційної гарантованої особливості допускається внесення до них незначних або значних змін за ініціативою будь-якої заінтересованої особи, а також за ініціативою органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

14. Незначні зміни вносяться до Реєстру традиційних гарантованих особливостей на підставі поданої до спеціально уповноваженого органу письмової заяви про внесення змін, якщо такі зміни:

1) не належать до істотних характеристик товару, таких як фізичні, хімічні, органолептичні характеристики, за виключенням характеристик товару, необов'язковість яких обумовлена специфікацією традиційної гарантованої особливості;

2) не передбачають істотних змін способу виробництва;

3) не стосуються заявленого найменування або будь-якої його частини.

15. Значними вважаються зміни, що не належать до змін, зазначених у [частині чотирнадцятій](#) цієї статті, і вносяться до Реєстру традиційних гарантованих особливостей, за умови обов'язкового проведення дослідження, передбаченого у [частині третій](#) статті 27 цього Закону, крім випадків, коли зміни стосуються тимчасових змін до специфікації традиційної гарантованої

особливості, які виникають внаслідок застосування державними органами обов'язкових санітарних або фітосанітарних заходів. Не можуть бути внесені зміни щодо заявленого найменування або будь-якої його частини.

16. Заява про внесення значних змін до Реєстру традиційних гарантованих особливостей подається до спеціально уповноваженого органу в письмовому вигляді і має містити:

- 1) відомості про традиційну гарантовану особливість, якої стосуються такі зміни;
- 2) специфікацію, в якій враховано зміни.

17. У разі подання заяви про внесення змін до специфікації товару іншою особою, ніж заявник традиційної гарантованої особливості, додається документальне підтвердження подання заяви заінтересованою особою, якою вважається будь-який виробник відповідного сільськогосподарського товару або харчового продукту, щодо якого зареєстровано традиційну гарантовану особливість.

18. У разі подання заяви про внесення значних змін до Реєстру традиційних гарантованих особливостей іншою особою, ніж заявник традиційної гарантованої особливості, заявник відповідної традиційної гарантованої особливості обов'язково повідомляється про надходження відповідної заяви і має право висловити своє ставлення до заяви про внесення змін протягом одного місяця з моменту одержання такого повідомлення. Остаточне рішення про внесення змін приймається на підставі висновку експертної комісії.

19. Відомості про внесення змін до Реєстру традиційних гарантованих особливостей підлягають опублікуванню на офіційному веб-сайті спеціально уповноваженого органу.

Розділ IV. ОСОБЛИВІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ

Стаття 28. Особливі показники якості як схема якості

1. Особливим показником якості визнається характеристика однієї чи кількох категорій товарів або особливості сільськогосподарського виробництва чи переробки, яку застосовують у певних місцевостях, крім:

- 1) характеристик та/або якостей товару, та/або критеріїв щодо його складу, встановлених в обов'язкових вимогах до відповідного товару;
- 2) термінів, призначених для забезпечення належної поінформованості споживачів (користувачів) про характеристики та/або якості товару, та/або критерії щодо його складу.

2. Особливі показники якості застосовуються будь-яким оператором ринку щодо сільськогосподарської продукції, харчових продуктів та інших товарів,

визначених статтею 2 цього Закону, за умови відповідності умовам використання, визначеним статтями 28-31 цього Закону.

3. Особливі показники якості застосовуються з метою сприяння поширенню операторами ринку в межах внутрішнього ринку інформації про характеристики та особливості сільськогосподарської продукції, які формують додану вартість товару порівняно з товарами подібного типу.

4. Для цілей цього Закону особливим показником якості визнається показник "гірський продукт".

5. Інші особливі показники якості встановлюються рішенням спеціально уповноваженого органу із дотриманням передбачених цим Законом умов.

Стаття 29. Загальні умови застосування особливого показника якості "гірський продукт"

1. Продукт вважається гірським за умови відповідності таким критеріям:

1) сировина для виробництва продукту або корми для годування сільськогосподарських тварин (у разі якщо продукт належить до продуктів тваринництва) походять переважно з гірських населених пунктів або з територій територіальних громад, до яких входять такі населені пункти (далі - гірські райони);

2) продукт вироблений (перероблений) у гірських районах.

2. До гірських продуктів належать також продукти, що включають інгредієнти, вироблені (вирощені, перероблені) не в гірських районах, за умови що кількість таких інгредієнтів становить не більше 50 відсотків загальної маси всіх інгредієнтів, що входять до складу продукту. До таких інгредієнтів належать трави, спеції, цукор або такі інгредієнти, що не є сільськогосподарською продукцією.

3. Продукти бджільництва є гірським продуктом, якщо бджоли збирають нектар та пилок виключно в гірських районах. Якщо при вигодовуванні бджіл використовується цукор, такий цукор не обов'язково має походити виключно з гірських районів.

4. Продукція рослинництва, вирощена в гірських районах, є гірським продуктом.

Стаття 30. Умови застосування особливого показника якості "гірський продукт" щодо продукції тваринництва

1. Особливий показник якості "гірський продукт" застосовується щодо продуктів тваринництва, вироблених та перероблених у гірських районах, або щодо продуктів тваринництва від тварин, які протягом принаймні двох третин життя вирощувалися в таких гірських районах, якщо продукти перероблялися в таких районах, або щодо продуктів тваринництва, одержаних від тварин на

відгінній формі випасання, які принаймні чверть життя утримувалися на відгінних пасовищах у гірських районах.

2. Корми для свійських тварин вважаються такими, що походять з гірських районів, якщо співвідношення річного раціону тварин, що не може бути одержаний у гірських районах, не перевищує 50 відсотків у сухій речовині або 40 відсотків для жуйних тварин. Для свиней співвідношення кормів, що не можуть бути одержані в гірських районах, не перевищує 75 відсотків у сухій речовині річного раціону тварин. Обмеження щодо кормів застосовуються до тварин на відгінному випасанні під час перебування у гірських районах, але не застосовуються до тварин на відгінному випасанні при вигодовуванні поза межами гірських районів.

Стаття 31. Здійснення етапу переробки поза гірськими районами

1. Допускається здійснення етапу переробки поза межами гірських районів, але в межах не більше 30 кілометрів від меж гірського району, якщо такий етап переробки являє собою:

- 1) забій тварин, розбирання та обвалювання м'яса;
- 2) вижимання оливкової олії або іншої олії рослинного походження, технологія переробки якої є аналогічною;
- 3) переробку молока і молочних продуктів, що здійснюється на виробничих потужностях, що існували на день набрання чинності цим Законом.

2. Винятки з правил, передбачених частиною першою цієї статті, затверджує спеціально уповноважений орган.

Стаття 32. Набуття права на застосування особливого показника якості

1. До початку застосування особливого показника якості оператор ринку, який має намір розпочати його використання, подає до спеціально уповноваженого органу заяву про початок такого застосування. Заява складається в електронній або паперовій формі державною мовою і має містити вичерпну інформацію про особливий показник якості, який планується до використання, відповідного товару, обґрунтування відповідності товару критеріям застосування особливого показника якості. Вимоги до складання та подання заяви затверджуються спеціально уповноваженим органом.

2. Експертна комісія спеціально уповноваженого органу розглядає заяву про початок застосування особливого показника якості і письмово повідомляє заявника про результати її розгляду протягом 30 календарних днів з дня надходження. У разі наявності обґрунтованих заперечень щодо можливості застосування особливого показника якості спеціально уповноважений орган повідомляє про це заявнику, який має право подати відповідну заяву повторно. Якщо заява містить достатньо інформації для висновку про наявність підстав для застосування особливого показника якості, спеціально уповноважений орган

наступного дня після складення такого висновку вносить відомості про заяву та прийняте за нею рішення до переліку користувачів.

3. Після внесення відомостей до переліку користувачів заявник має право використовувати в маркуванні свого товару зазначення такого особливого показника якості, зокрема "гірський продукт", необов'язково разом із використанням національного символу.

Стаття 33. Припинення права на застосування особливого показника якості

1. Право оператора ринку на застосування особливого показника якості припиняється в разі, якщо за результатами здійснення заходів державного контролю центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, прав споживачів і рекламу в цій сфері, було виявлено невідповідність товару умовам застосування особливого показника якості.

2. Орган, що виявив невідповідність товару умовам застосування особливого показника якості, повідомляє про це спеціально уповноважений орган, який протягом 10 робочих днів з дня одержання повідомлення вносить відповідні відомості до переліку користувачів, про що повідомляє оператора ринку.

3. Оператор має право на поновлення права на застосування особливого показника якості шляхом подання до спеціально уповноваженого органу заяви про початок такого використання, що містить відомості, передбачені частиною першою цієї статті, а також відомості щодо усунення невідповідності товару критеріям застосування особливого показника якості, що стали підставою для припинення права на його застосування.

Стаття 34. Включення відомостей про застосування особливого показника якості до переліку користувачів

1. Включення відомостей про застосування особливого показника якості до переліку користувачів здійснюється у порядку, затвердженому спеціально уповноваженим органом.

Розділ V. ВИКОРИСТАННЯ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ТА ТРАДИЦІЙНИХ ГАНТОВАНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Стаття 35. Умови початку використання зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей

1. Допускається використання зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей як схем якості будь-яким оператором ринку, за умови забезпечення відповідності товару його специфікації, опублікованій згідно із статтями 13 та 27 цього Закону відповідно, за умови обов'язкової сертифікації - перевірки товару на відповідність специфікації та внесення відомостей про користувача до переліку користувачів. Витрати на

проведення обов'язкової перевірки відповідності несе відповідний оператор ринку.

2. Будь-які дискримінаційні обмеження щодо використання зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей не допускаються.

3. У процесі використання схем якості кожен користувач зобов'язаний:

1) запровадити ефективні заходи самоконтролю;

2) забезпечити документообіг та збереження документальних підтверджень щодо процесу виробництва, зазначених у специфікації товару.

4. Положення цієї статті не застосовуються до географічних зазначень або традиційних гарантованих особливостей іноземних держав, що використовуються згідно з правилами, зазначеними у специфікаціях таких географічних зазначень або традиційних гарантованих особливостей, у документах, що замінюють специфікацію, або у відповідних міжнародних договорах, згідно з якими відповідним географічним зазначенням або традиційним гарантованим особливостям надано правову охорону в Україні.

Стаття 36. Ведення переліку користувачів

1. Кожен оператор ринку, який є виробником товару або вважається таким і бажає розпочати використання схеми якості щодо сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, географічне зазначення, назва місця походження чи традиційна гарантована особливість щодо яких внесена до Реєстру або Реєстру традиційних гарантованих особливостей, підлягає внесенню до переліку користувачів.

2. Заява про початок використання схеми якості подається оператором ринку до спеціально уповноваженого органу разом із сертифікатом відповідності, що посвідчує відповідність товару специфікації, опублікованій в установленому порядку, в редакції, чинній на день видачі сертифіката. Порядок оформлення, подання та розгляду заяви затверджується спеціально уповноваженим органом. Без подання такого сертифіката вносяться до переліку користувачів відомості про кожного користувача схеми якості, який виступив заявником у відповідній заявці на географічне зазначення або традиційну гарантовану особливість або входить до складу об'єднання осіб, яке виступило заявником.

3. Відомості про початок використання схеми якості вносяться до переліку користувачів протягом 10 робочих днів після подання належним чином оформлених документів, передбачених [частиною другою](#) цієї статті.

4. Користувачі, внесені до переліку користувачів без подання сертифіката відповідності, зобов'язані протягом 30 календарних днів після внесення відомостей про них до переліку користувачів подати до спеціально уповноваженого органу:

1) власну заяву, складену в довільній формі, про те, що сертифікат відповідності специфікації буде наданий протягом встановленого строку, але не більше шести місяців з дня подання заяви;

2) договір про здійснення перевірки відповідності, укладений з органом сертифікації.

У разі неподання протягом встановленого строку сертифіката відповідності здійснюється виключення користувача з переліку користувачів, після чого користувач має право подати заяву про початок використання схеми якості на загальних підставах разом із сертифікатом відповідності специфікації.

5. Користувач зобов'язаний подавати кожен новий одержаний сертифікат відповідності до спеціально уповноваженого органу протягом 10 робочих днів з дня його одержання.

6. Спеціально уповноважений орган виключає з переліку користувачів відомості про користувача у разі, якщо:

1) користувач не надав чинного сертифіката відповідності після закінчення строку дії попереднього сертифіката;

2) орган сертифікації повідомив, що користувач більше не відповідає вимогам специфікації;

3) користувач, внесений до переліку користувачів у порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті, вчасно не надав сертифікат відповідності або інші документи, передбачені частиною четвертою цієї статті.

Дані переліку користувачів регулярно оновлюються та оприлюднюються спеціально уповноваженим органом на його офіційному веб-сайті. Порядок ведення переліку користувачів затверджується спеціально уповноваженим органом.

7. Допускається внесення до переліку користувачів відомостей про користувачів географічних зазначень, які охороняються в Україні на підставі міжнародних договорів України, в порядку, встановленому спеціально уповноваженим органом.

8. Спеціально уповноважений орган надсилає дані переліку користувачів до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, споживачів, відповідно до затвердженого ним порядку інформаційної взаємодії.

9. Кожен оператор ринку, внесений до переліку користувачів, підлягає державному контролю згідно з розділом VIII цього Закону.

Стаття 37. Національний символ

1. Особи, які мають право на використання зареєстрованого географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості, мають право наносити

поруч із зареєстрованими найменуваннями попереджувальне маркування про те, що таке найменування зареєстровано в Україні, у вигляді передбаченого [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень" маркування та/або національного символу.

2. Для попереджувального маркування застосовується національний символ, вимоги до якого та правила його використання затверджуються спеціально уповноваженим органом.

3. Допускається також наведення разом із попереджувальним маркуванням зображення географічного місця, визначеного специфікацією товару, а також графічних зазначень щодо держави та/або регіону, в якому розташоване географічне місце походження.

4. Допускається використання національних символів у рекламі або засобах масової інформації з метою популяризації схем якості або зареєстрованих відповідно до них найменувань.

5. Допускається застосування національних символів лише на сільськогосподарських продуктах та харчових продуктах, найменування яких зареєстровані та/або захищені в Україні та які виробляються згідно з правилами відповідної схеми якості.

6. Допускається застосування символів Європейського Союзу, аббревіатур та зазначень лише на сільськогосподарських продуктах та харчових продуктах, найменування яких зареєстровані та/або захищені в Європейському Союзі та які виробляються згідно з правилами відповідної схеми якості.

Стаття 38. Перехідний період

1. Для подолання тимчасових труднощів у забезпеченні відповідності товару специфікації спеціально уповноважений орган має право надати виробникам перехідний період строком до п'яти років, що діє з дати реєстрації географічного зазначення в Україні, за умови виконання таких умов:

1) оператори ринку, що є виробниками товару із зареєстрованим географічним зазначенням, реалізовували такий товар на ринку відповідно до законодавства з використанням відповідних найменувань, на постійній та регулярній основі протягом не менше п'яти років до дня подання відповідної заявки на реєстрацію;

2) оператори ринку, що є виробниками товару із зареєстрованим географічним зазначенням, здійснили запит щодо застосування перехідного періоду протягом шести місяців з моменту реєстрації географічного зазначення.

2. Відомості про надання перехідного періоду вносяться до переліку користувачів спеціально уповноваженим органом протягом 10 робочих днів з дня прийняття спеціально уповноваженим органом відповідного рішення.

3. До закінчення перехідного періоду перевірка відповідності товару специфікації не вимагається і не проводиться.

4. До закінчення перехідного періоду заявники географічних зазначень, зареєстрованих до набрання чинності цим Законом, мають привести відомості про географічне зазначення у відповідність із вимогами до специфікації, встановленими цим Законом. Внесення відомостей до Реєстру та опублікування відомостей про специфікацію здійснюються безоплатно на підставі заяви, поданої заявником до НОІВ.

Стаття 39. Визнання реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості недійсною

1. Реєстрація географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості визнається недійсною у разі невідповідності критеріям надання правової охорони, передбаченим [статтями 6, 20](#) цього Закону.

2. Визнана недійсною реєстрація географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості вважається такою, що не набрала чинності, з дня їх реєстрації.

3. При визнанні реєстрації географічного зазначення недійсною НОІВ повідомляє про це у своєму бюлетені, а спеціально уповноважений орган вносить відповідні зміни до переліку користувачів.

4. При визнанні реєстрації традиційної гарантованої особливості недійсною спеціально уповноважений орган вносить відповідні відомості до Реєстру традиційних гарантованих особливостей та до переліку користувачів.

Стаття 40. Припинення строку дії реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості

1. Строк дії реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості припиняється судом:

1) якщо спеціально уповноваженим органом встановлено, що внаслідок зміни або втрати особливих природних та/або людського факторів, характерних для визначеної географічної території, стало неможливим виробляти товари, що відповідають специфікації товару;

2) якщо географічне зазначення або традиційна гарантована особливість не використовується протягом семи років з дня публікації відомостей про реєстрацію географічного зазначення або з іншої дати припинення використання після такої публікації. Таке припинення здійснюється за заявою будь-якої заінтересованої особи;

3) на підставі міжнародного договору України.

2. Строк дії реєстрації географічного зазначення, пов'язаного з географічним місцем в іноземній державі, припиняється також у зв'язку з припиненням

правової охорони такого зазначення в країні походження або на підставі міжнародного договору України.

Розділ VI. ЗАХИСТ ПРАВ ТА РОЛЬ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 41. Захист найменувань, зареєстрованих як географічні зазначення або традиційні гарантовані особливості

1. Права, що випливають із реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості, діють з дня їх реєстрації.

2. Реєстрація надає особам, які відповідають вимогам до заявника, визначеним [статтями 9, 23](#) цього Закону, право:

1) використовувати зареєстроване найменування відповідно до схеми якості;

2) вживати заходів щодо заборони використання зареєстрованого найменування особами, які не мають відповідного права;

3) здійснювати діяльність із забезпечення відповідності товару, для якого зареєстроване найменування, специфікації товару, опублікованій у встановленому цим Законом порядку;

4) поширювати інформацію та провадити іншу діяльність, спрямовану на інформування споживачів про особливі якості товару, для якого зареєстровано найменування.

3. Використанням зареєстрованого найменування визнається:

1) нанесення його на товар, етикетку або упаковку товару;

2) використання в рекламі, на вивісках;

3) відтворення його на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар;

4) використання в мережі Інтернет, у тому числі в доменних іменах.

4. Здійснюється захист зареєстрованого найменування, якщо інше не передбачено цим Законом, від таких дій:

1) будь-яке пряме чи опосередковане комерційне використання зареєстрованого найменування для товару, що не охоплюється реєстрацією найменування та є подібним до товару, для якого зареєстровано найменування, або якщо таке використання призводить до зловживання репутацією найменування, у тому числі якщо зазначений товар використовується як складова іншого товару;

2) будь-яке неправомірне використання, імітація або інший спосіб втілення зареєстрованого географічного зазначення, навіть якщо зазначається справжнє місце походження товару, або якщо зареєстроване зазначення перекладається, викладається у транскрипції або транслітерації чи супроводжується словами

"стиль", "тип", "спосіб", "який вироблений у", "імітація", "смак", "подібний" тощо, у тому числі якщо зазначений товар використовується як складова іншого товару;

3) будь-яке неправомірне застосування, імітація або інший спосіб втілення зареєстрованої традиційної гарантованої особливості або будь-які інші дії, що можуть ввести в оману споживача;

4) будь-яке інше хибне або таке, що може ввести споживачів в оману щодо джерела походження, сутності або істотних якостей товару, використання зареєстрованого найменування на внутрішній або зовнішній упаковці, рекламних матеріалах або документах, що стосуються відповідного товару, а також упакування товару в тару, яка потенційно викликатиме хибне уявлення щодо його походження;

5) будь-яке інше використання, яке може ввести споживачів в оману щодо дійсного походження товару.

5. З урахуванням інтересів заінтересованих операторів ринку та з метою запобігання введенню споживачів в оману щодо сутності товару, географічного місця походження товару або його меж зареєстровані омонімічні географічні зазначення використовуються відповідно до спільно визначених заінтересованими операторами ринку практичних умов використання, відповідно до яких такі географічні зазначення відрізняються одне від одного.

6. Заходи щодо правового захисту схеми якості вживаються органами державної влади у межах їх компетенції, а також особами, які мають право використовувати зареєстроване географічне зазначення або традиційну гарантовану особливість.

7. Методичні рекомендації щодо ефективних заходів самоконтролю та документообігу розробляються об'єднаннями осіб, що виступили заявником відповідних зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей.

8. Об'єднання осіб, що виступили заявниками відповідних зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей, мають право запроваджувати внутрішні заходи моніторингу на засадах об'єктивності, неупередженості та документальної фіксації. Результати такого моніторингу приймаються до уваги органами сертифікації під час здійснення заходів контролю відповідно до [розділу VIII](#) цього Закону.

9. Об'єднання осіб, що виступили заявником відповідних зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей, мають право:

1) сприяти забезпеченню якості та репутації сільськогосподарської продукції та харчових продуктів на ринку шляхом здійснення контролю за використанням зареєстрованих найменувань особами, які не мають на це права;

2) вживати заходів для забезпечення належного правового захисту зареєстрованих географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей;

3) здійснювати рекламні та інформаційні заходи для споживачів щодо характеристик товарів, що забезпечують додану вартість;

4) розробляти заходи, пов'язані із забезпеченням відповідності товару його специфікації (заходи самоконтролю та внутрішнього контролю);

5) вживати заходів для підвищення ефективності схеми якості, здійснювати економічний аналіз та надавати консультації користувачам схем якості або особам, які бажають приєднатися до схем якості;

6) вживати заходів для підвищення вартості товарів та вдаватися до інших кроків для запобігання будь-якому ризику, який є потенційною загрозою для репутації таких товарів.

Розділ VII. ВИКЛЮЧЕННЯ ДЛЯ ПЕВНИХ ВИПАДКІВ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Стаття 42. Назви, що стали видовими

1. Цей Закон не обмежує використання назв, що стали видовими в Україні, якщо така назва, що стала видовою, є частиною зареєстрованого згідно із схемою якості найменування з урахуванням чинного законодавства.

Стаття 43. Сорти рослин і породи тварин

1. Не може бути обмежене розміщення на ринку товарів, маркування яких містить найменування, що захищене відповідно до передбачених цим Законом схем якості, але включає назву сорту рослин або породи тварин, за умови дотримання таких умов:

1) відповідний товар містить або є похідним від зазначеного сорту рослин або породи тварин;

2) не відбувається введення в оману споживачів;

3) використання назви сорту рослин чи породи тварин відповідає чесним звичаям у підприємницькій практиці і не має ознак недобросовісної конкуренції;

4) не здійснюється неправомірне використання репутації схеми якості при використанні назви сорту рослин або породи тварин;

5) виробництво та реалізація товарів на ринку здійснювалися за межами географічного середовища, з яким пов'язані особливі якості товару, щодо якого зареєстровано географічне зазначення, до дня такої реєстрації.

Стаття 44. Співвідношення із законодавством у сфері інтелектуальної власності

1. Передбачені цим Законом норми щодо застосування схем якості застосовуються без шкоди для законодавства у сфері інтелектуальної власності, зокрема щодо географічних зазначень та торговельних марок.

Розділ VIII. ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СХЕМ ЯКОСТІ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ

Стаття 45. Забезпечення контролю щодо використання схем якості

1. Спеціально уповноважений орган забезпечує:

1) здійснення контролю щодо застосування схем якості, зокрема в частині наявності особливих якостей та інших характеристик товару, відомості про які внесено до Реєстру або Реєстру традиційних гарантованих особливостей;

2) ефективну координацію між органами сертифікації, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, та спеціально уповноваженим органом.

2. Контроль спеціально уповноваженого органу щодо географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей включає:

1) моніторинг процесу сертифікації;

2) контроль, зокрема, відстежування використання географічних зазначень, зареєстрованих відповідно до [розділу II](#) цього Закону, та традиційних гарантованих особливостей, зареєстрованих відповідно до [розділу III](#) цього Закону на товарах, введених у цивільний оборот.

3. Щодо особливих показників якості контроль здійснюється виключно шляхом контролю за правомірністю застосування особливої схеми якості, маркування, національного символу, що свідчать про її застосування, та вжиття заходів відповідальності за порушення законодавства.

4. Контроль здійснюється за принципами:

1) дотримання умов міжнародних договорів України;

2) рівності прав і законних інтересів усіх операторів ринку;

3) гарантування прав та законних інтересів кожного оператора ринку;

4) об'єктивності та неупередженості здійснення державного нагляду (контролю);

5) законності;

6) відкритості, прозорості, плановості та системності державного нагляду (контролю);

7) неприпустимості дублювання заходів державного контролю між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах

безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, прав споживачів, його територіальними органами, державними установами, підприємствами та організаціями, підпорядкованими центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, прав споживачів, органами виконавчої влади та уповноваженими особами;

8) презумпції правомірності діяльності оператора ринку, у разі якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми інших законів чи нормативно-правових актів, або норми одного нормативно-правового акта допускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків оператора ринку та/або повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, інших осіб, які здійснюють державний контроль;

9) орієнтованості державного контролю на запобігання порушенням законодавства;

10) перевірки ризиків та доцільності.

Стаття 46. Сертифікація товару

1. Перевірка товару на відповідність специфікації здійснюється шляхом:

1) первісної перевірки відповідності товару специфікації товару, що здійснюється до приєднання оператора ринку-виробника товару до схеми якості;

2) періодичної перевірки відповідності товару специфікації товару.

2. Первісна перевірка відповідності товару специфікації товару, що здійснюється до приєднання оператора ринку - виробника товару до схеми якості, проводиться після обрання таким оператором ринку органу сертифікації та укладення з ним договору про проведення сертифікації.

Протягом двох місяців з дня укладення договору орган сертифікації із додержанням вимог до типового контрольного плану, що затверджуються спеціально уповноваженим органом, розробляє контрольний план сертифікації, який обов'язково містить порядок здійснення первісної та періодичних перевірок, і надсилає його для затвердження до спеціального уповноваженого органу. Експертна комісія спеціально уповноваженого органу затверджує контрольний план сертифікації протягом двох місяців з дня його надходження в порядку, визначеному положенням про експертну комісію спеціально уповноваженого органу, а орган сертифікації зобов'язаний розпочати первісну перевірку відповідності протягом тридцяти календарних днів з моменту затвердження контрольного плану спеціально уповноваженим органом.

3. Первісна і періодична перевірки відповідності товару специфікації товару проводяться з обов'язковою виїзною перевіркою органом сертифікації з метою

встановлення відповідності процесу виробництва вимогам цього Закону та специфікації товару на підставі контрольного плану, який передбачає періодичність, тривалість, обсяг перевірок, методи та способи, що застосовуються в процесі сертифікації.

4. Під час здійснення періодичної перевірки орган сертифікації має право:

1) вносити до контрольного плану зміни, що передбачають зміну періодичності, тривалості, обсягів контролю та самоконтролю;

2) зобов'язати оператора ринку приводити маркування товару у відповідність із специфікацією товару, опублікованою у встановленому цим Законом порядку;

3) у разі виявлення невідповідності товару специфікації ініціювати проведення наступної періодичної перевірки достроково.

5. У процесі сертифікації за результатами перевірки та визначення відповідності всіх етапів виробництва вимогам специфікації товару органом сертифікації ухвалюється вмотивоване рішення про видачу або про відмову у видачі сертифіката.

6. У разі виявлення органом сертифікації невідповідності товару специфікації, що придатна для усунення оператором ринку, орган сертифікації встановлює строк, протягом якого оператор ринку зобов'язаний вжити всіх можливих заходів для усунення такої невідповідності та повідомити про усунення невідповідності орган сертифікації.

7. Підставами для відмови у видачі сертифіката є:

1) встановлення за результатами перевірки невідповідності будь-якого етапу виробництва вимогам специфікації товару, що не може бути усунута;

2) виявлення недостовірності відомостей, поданих на підтвердження відповідності товару вимогам специфікації.

Відмова у видачі сертифіката з підстав, не передбачених цією статтею, забороняється.

8. Сертифікат видається оператору ринку-виробнику товару, якщо встановлено відповідність товару вимогам специфікації. Суб'єктами видачі сертифікатів, що засвідчують відповідність товару специфікації, є органи сертифікації.

Оплата послуг з проведення сертифікації здійснюється відповідними операторами ринку на договірних засадах.

Строк дії сертифіката становить 24 місяці з дати його видачі.

У сертифікаті в обов'язковому порядку зазначаються:

1) прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця/найменування юридичної особи;

2) код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб), або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

3) вид схеми якості та захищене найменування, реквізити опублікованої специфікації товару та джерело, в якому вона опублікована;

4) дата видачі сертифіката, дата закінчення строку його дії;

5) інформація про орган сертифікації, що видав сертифікат.

Порядок видачі сертифіката та його форма затверджуються спеціально уповноваженим органом.

9. Орган сертифікації має право зупинити дію або скасувати сертифікат.

Підставами для прийняття рішення про зупинення дії сертифіката є:

1) виявлені органом сертифікації порушення оператором ринку - виробником товару вимог специфікації товару;

2) непроходження оператором ринку - виробником товару періодичної перевірки відповідності товару специфікації;

3) незабезпечення оператором ринку - виробником товару вільного доступу до його потужностей, а також ненадання на вимогу органів сертифікації документів, необхідних для перевірки, у тому числі фінансових документів, визначених порядком сертифікації, що затверджується спеціально уповноваженим органом.

У разі усунення оператором ринку - виробником товару порушень, що призвели до зупинення дії сертифіката, орган сертифікації приймає рішення про поновлення дії сертифіката.

10. Підставами для прийняття рішення про скасування сертифіката є:

1) неукладення оператором ринку - виробником товару договору про проведення сертифікації з органом сертифікації протягом 30 календарних днів з дня розірвання договору про проведення сертифікації між органом сертифікації та оператором, з яким було укладено договір на проведення сертифікації;

2) неукладення оператором ринку - виробником товару договору про проведення сертифікації з органом сертифікації протягом 30 календарних днів з дня виключення органу сертифікації, з яким було укладено договір про проведення сертифікації, з Реєстру органів сертифікації;

3) неусунення порушень, що призвели до зупинення дії сертифіката протягом строку, встановленого органом сертифікації або центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, прав споживачів, який не може становити менше 30 днів;

4) звернення оператора ринку - виробника товару із заявою про скасування виданого йому сертифіката;

5) непроходження періодичної перевірки оператором ринку - виробником товару.

11. Рішення органу сертифікації оскаржується у порядку апеляції до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів. Порядок розгляду апеляцій на рішення органів сертифікації затверджується спеціально уповноваженим органом.

Стаття 47. Вимоги до органу сертифікації та його функції

1. Спеціально уповноважений орган вносить до Реєстру органів сертифікації інформацію про підприємство, установу, організацію чи їх підрозділ, який:

1) має акредитацію відповідно до [Закону України](#) "Про акредитацію органів з оцінки відповідності";

2) є юридичною особою, зареєстрованою згідно із законодавством України;

3) не є оператором ринку;

4) має підтвердження відповідного рівня компетентності персоналу у сфері сертифікації (досвід роботи та спеціальні знання в галузі сільського господарства або харчової промисловості);

5) має принаймні одного інспектора, який працює в цьому органі сертифікації на постійній основі. На посаду інспектора приймається особа, яка має рівень освіти не нижче першого (бакалавр), досвід роботи у сфері сільського господарства, харчової або переробної промисловості не менше п'яти років.

2. Підприємство, установа, організація чи їх підрозділ, що претендує на внесення інформації про нього до Реєстру органів сертифікації, подає до спеціально уповноваженого органу заявку на внесення за формою, визначеною спеціально уповноваженим органом.

До заявки додаються:

копія атестата про акредитацію;

витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань стосовно особи, яка подає заяву;

копія статуту підприємства, установи, організації чи їх підрозділу;

перелік співробітників та документи, що підтверджують рівень компетентності персоналу у сфері сертифікації.

Виключними підставами для відмови у внесенні інформації до Реєстру органів сертифікації є:

невідповідність підприємства, установи, організації чи їх підрозділу вимогам, визначеним цією статтею;

виявлення у поданих документах недостовірних відомостей.

Рішення про внесення чи про відмову у внесенні інформації до Реєстру органів сертифікації приймається спеціально уповноваженим органом протягом 10 календарних днів з дня отримання документів, передбачених цією статтею.

3. Орган сертифікації зобов'язаний щорічно до 31 січня року, наступного за звітним, подавати до спеціально уповноваженого органу перелік співробітників, інформацію про підтвердження рівня їх компетентності у сфері сертифікації та щорічний звіт про виконані протягом року роботи із сертифікації.

4. Орган сертифікації:

1) проводить роботи із сертифікації товару відповідно до законодавства у сфері географічних зазначень та традиційних гарантованих особливостей;

2) розробляє і подає для затвердження до спеціально уповноваженого органу плани контролю з проведення сертифікації для кожного зареєстрованого географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості, щодо якого (якої) ним укладено договір про сертифікацію, а також вносить до нього зміни;

3) здійснює заходи із забезпечення простежуваності документації операторів ринку;

4) веде облік відомостей про видані, зупинені, скасовані сертифікати;

5) протягом п'яти календарних днів з дня видачі сертифіката або прийняття відповідного рішення про зупинення чи скасування сертифікатів письмово повідомляє про це спеціально уповноважений орган та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів;

6) подає звіт про виконані роботи із сертифікації на запит спеціально уповноваженого органу або центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів;

7) у разі виявлення істотної невідповідності товару вимогам специфікації негайно інформує спеціально уповноважений орган та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, про те, що оператор ринку не забезпечує відповідність товару вимогам специфікації;

8) виконує інші функції, передбачені цим Законом.

5. Орган сертифікації виключається з Реєстру органів сертифікації на підставі рішення спеціально уповноваженого органу у разі:

1) звернення органу сертифікації із заявою про виключення його з Реєстру органів сертифікації за власним бажанням;

2) повторного порушення протягом одного року порядку сертифікації, що призвело до неправомірної видачі або неправомірної відмови у видачі сертифіката;

3) тимчасового припинення дії або скасування атестата про акредитацію;

4) невідповідності органу сертифікації вимогам, встановленим цим Законом.

6. У разі виключення органу сертифікації з Реєстру органів сертифікації такий орган зобов'язаний негайно повідомити про це операторів, з якими він уклав договори про проведення сертифікації. Сертифікати, видані таким органом сертифікації, не втрачають чинності до закінчення строку, зазначеного в сертифікаті, а за оператором зберігається попередній статус виробництва, але не більше ніж на строк дії сертифіката, якщо інше не встановлено законодавством.

7. Органи сертифікації підлягають щорічному моніторингу спеціально уповноваженим органом в порядку, встановленому спеціально уповноваженим органом. Протягом щорічного моніторингу органи сертифікації зобов'язані надавати доступ до своєї документації, матеріально-технічної бази та інших об'єктів інфраструктури, що застосовуються в процесі виконання робіт із сертифікації.

Стаття 48. Державний контроль за дотриманням операторами ринку законодавства про географічні зазначення, традиційні гарантовані особливості, особливі показники якості та за діяльністю органів сертифікації

1. Державний контроль у сфері дії цього Закону за дотриманням операторами ринку вимог законодавства про географічні зазначення, традиційні гарантовані особливості, особливі показники якості здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

Державний контроль за дотриманням операторами ринку вимог законодавства про географічні зазначення, традиційні гарантовані особливості, особливі показники якості здійснюється шляхом проведення планових та позапланових заходів:

перевірки діяльності операторів ринку з урахуванням ризик-орієнтованого підходу, що здійснюється з періодичністю, достатньою для досягнення цілей цього Закону;

перевірки товару на відповідність специфікації товару, щодо якого зареєстроване географічне зазначення або традиційна гарантована особливість, а також на відповідність умовам використання зареєстрованих найменувань на товарах, введених у цивільний обіг, визначеним цим Законом.

Планові заходи державного контролю здійснюються відповідно до щорічного плану державного контролю.

2. Для цілей державного контролю в межах цього Закону здійснюються лабораторні дослідження (випробування) показників якості, фізичних, хімічних, органолептичних характеристик товару, що проводяться уповноваженими лабораторіями.

3. Державний контроль за діяльністю органів сертифікації здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

Стаття 49. Повноваження посадових осіб, які здійснюють державний контроль (нагляд)

1. Посадові особи, які здійснюють державний контроль (нагляд) у сфері дії цього Закону, з метою виконання покладених на них завдань у межах їхніх повноважень мають право:

1) безперешкодно відвідувати об'єкти перевірки, одержувати необхідну для здійснення державного контролю (нагляду) інформацію, документацію, зразки сировини, інших матеріалів та готової продукції для проведення лабораторних досліджень;

2) видавати приписи щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері схем якості;

3) видавати розпорядчі акти (постанови, рішення) про відкликання та/або вилучення товарів, що не відповідають вимогам законодавства у сфері схем якості та специфікації товару, якщо товари марковані національним символом, наведеним будь-якою мовою.

Розділ IX. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ

Стаття 50. Порушення прав, що впливають із реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості

1. Будь-яке посягання на права, що впливають із реєстрації географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості, тягне за собою відповідальність згідно із законом. На вимогу будь-якої особи, яка має право використовувати географічне зазначення або традиційну гарантовану особливість, або органу державної влади таке порушення повинно бути припинене, а порушник відшкодовує заподіяну шкоду в судовому порядку.

За вибором позивача, який звернувся за захистом свого порушеного права або охоронюваного законом інтересу, допускається заміна відшкодування шкоди виплатою компенсації в розмірі від 10 до 500 мінімальних заробітних плат, що визначається судом залежно від характеру порушення.

2. Суд також вправі постановити рішення про накладення на порушника штрафу в розмірі 10 відсотків суми, присудженої на користь позивача. Кошти від сплати штрафу зараховуються у встановленому порядку до Державного бюджету України.

3. Особа, яка має право використовувати географічне зазначення або традиційну гарантовану особливість, або орган державної влади має право вимагати вилучення з обігу і знищення за рахунок порушника товарів, упаковок, етикеток, на яких розміщене найменування, що охороняється згідно із схемою якості і/або що містять національний символ або попереджувальне маркування, передбачене [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень", без належних правових підстав.

Стаття 51. Відповідальність за порушення законодавства у сфері схем якості

1. Оператори ринку, які реалізують товар, маркований з використанням географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості або введений у цивільний обіг з використанням географічного зазначення або традиційної гарантованої особливості, несуть відповідальність за такі правопорушення:

1) введення в обіг або реалізація товарів, щодо яких не одержано сертифікат, що засвідчує відповідність товару вимогам специфікації, - тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі восьми мінімальних заробітних плат, а на фізичних осіб - підприємців - у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат;

2) застосування національного символу або попереджувального маркування, передбаченого [Законом України](#) "Про правову охорону географічних зазначень", щодо незареєстрованого географічного зазначення, традиційної гарантованої особливості або застосування символу, схожого до ступеня змішування із національним символом, щодо незареєстрованого географічного зазначення, традиційної гарантованої особливості, або застосування особливого показника якості без набуття права на таке застосування в передбаченому цим Законом порядку - тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат, а на фізичних осіб - підприємців - у розмірі трьох мінімальних заробітних плат;

3) ненадання, несвоєчасне надання або надання недостовірної інформації про товари, що вводяться в обіг із застосуванням схеми якості - тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - у розмірі трьох мінімальних заробітних плат;

4) відмова в допуску посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, або його територіального органу до здійснення державного контролю з підстав, не передбачених законом, або інше перешкоджання її законній діяльності - тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі десяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - у розмірі семи мінімальних заробітних плат;

5) невиконання, несвоєчасне виконання законних вимог (приписів) посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, його територіального органу щодо усунення порушень цього Закону - тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі восьми мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

2. Органи сертифікації несуть відповідальність за такі правопорушення:

1) невиконання, несвоєчасне виконання законних вимог (приписів, розпорядчих актів) щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері схем якості - тягне за собою накладення штрафу в розмірі восьми мінімальних заробітних плат;

2) ненадання, несвоєчасне надання або надання недостовірної інформації, передбаченої цим Законом, або звіту про видані органами сертифікати - тягне за собою накладення штрафу у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат;

3) порушення вимог цього Закону щодо сертифікації товару вимогам специфікації, що призвело до неправомірної видачі сертифіката, - тягне за собою накладення штрафу в розмірі шістнадцяти мінімальних заробітних плат;

4) повторне порушення вимог цього Закону щодо сертифікації товару вимогам специфікації, що призвело до неправомірної видачі сертифіката, - тягне за собою накладення штрафу в розмірі двадцяти чотирьох мінімальних заробітних плат.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) частину тринадцяту статті 11 Закону України "Про правову охорону географічних зазначень" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 267 із наступними змінами) доповнити абзацом восьмим такого змісту:

"У разі якщо заперечення стосується назви, що позначає транскордонне географічне місце, а заявку подано кількома заявниками разом, процедура заперечення проводиться в країні походження кожного заявника, а заявники

зобов'язані забезпечити подання разом із заявкою документів, які стосуються заперечення та результатів його розгляду в кожній країні";

2) частину четверту статті 2 Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 14, ст. 96 із наступними змінами) після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"сертифікацію товарів із зареєстрованими географічними зазначеннями або традиційними гарантованими особливостями".

У зв'язку з цим абзаци п'ятий - восьмий вважати відповідно абзацами шостим - дев'ятим;

3) пункт 2 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 7, ст. 41) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Як виключення з положень абзацу першого цього пункту тимчасово установити, що на період дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженого Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні", та протягом шести місяців після його припинення чи скасування харчові продукти, які відповідають вимогам законодавства щодо надання споживачам інформації про харчові продукти, що діяло до введення в дію цього Закону, але не відповідають вимогам цього Закону, можуть вироблятися та/або вводитися в обіг. Такі харчові продукти можуть перебувати в обігу до настання кінцевої дати споживання або закінчення строку придатності".

3. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що впливають із цього Закону;

забезпечити розроблення нормативно-правових актів, передбачених цим Законом, та привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Кабінету Міністрів України у 2023 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 6 вересня 2022 року № 2572-ІХ	